

Riksarkivet
Sara Jacobson
sara.jacobson@riksarkivet.se

Förslag på nya föreskrifter och allmänna råd om återlämnande och gallring av handlingar inom löne- och personaladministrativ verksamhet

(Dnr RA 22- 2017/10685)

Försäkringskassan begränsar yttrandet till de delar av förslaget som vi har synpunkter på.

Sammanfattning

Försäkringskassan menar att förslaget till nya föreskrifter generellt har en bra och lättöverskådlig struktur, innehåller relevanta benämningar på handlingar samt har adekvata förslag på gallringsfrister.

Försäkringskassan saknar dock information om hur handlingar rörande ekonomiska kontroller ska hanteras. När det gäller gallring av uppgifter rörande skatteredovisning finns en från Riksarkivets förslag skiljaktig gallringsfrist angiven i skatteförfarandeförordningen (2011:1261). Detta riskerar leda till oklarhet om vad som gäller. Utöver det har Försäkringskassan några synpunkter på detaljnivå gällande utformningen av förslaget.

Allmänna synpunkter

Försäkringskassan anser att den nya strukturen uppdelad efter processer är bättre och mer lättöverskådlig än den som finns i de nuvarande föreskrifterna. De olika handlingarna återfinns i sitt sammanhang på ett tydligare sätt än tidigare vilket medför att det blir lättare för myndighetens olika enheter att hitta handlingar som ingår i den egna processen.

De rubriker och benämningar på handlingar som finns i förslaget är i huvudsak relevanta, med några undantag som anges nedan. Förslagen på gallringsfrister stämmer med Försäkringskassans behov och fristerna är formulerade på ett sådant sätt att de är lätta att tillämpa i praktiken.

Försäkringskassans synpunkter på förslaget till föreskrifter redovisas nedan.

Synpunkter på 2 kap. Återlämnande och gallring

1 §

Försäkringskassan anser att paragrafen är för krångligt formulerad och att den inledande frasen ("Med de begränsningar som följer av 2 §") helt kan tas bort. Då framgår att myndigheten får återlämna eller gallra i enlighet med bilagan.

Synpunkter på Bilaga Bevarande och gallring av handlingar inom löne- och personaladministrativ verksamhet

Enligt bestämmelserna i 2 kap. ska bilagan innehålla information om återlämnande och/eller gallring. Försäkringskassan anser att detta bör synas i bilagans rubrik.

Detsamma gäller kolumnen Bevarande och gallring. Enligt bestämmelserna i 2 kap. ska frågor om återlämnande och gallring behandlas i bilagan. Även återlämnande bör därför, enligt Försäkringskassans uppfattning, finnas med i kolumnrubriken. Ett annat alternativ är att konstruktionen av kap. 2 görs annorlunda, till exempel så att gallring beskrivs först och återlämnande beskrivs mera som ett bihang till gallring.

Genomgående i bilagan finns formuleringen att handlingarna ”gallras” tillsammans med en angiven frist, till exempel anges att Kravprofiler gallras när de inte längre behövs för verksamheten. Bestämmelsen i 2 kap. 1 § säger att myndigheten ”får” återlämna eller gallra i enlighet med bilagan. Försäkringskassan anser att om det också betyder just detta så bör ”får” återkomma även i denna typ av formulering: ”Får gallras när ...”.

Rekrytera personal

Enligt Försäkringskassans uppfattning bör inte handlingar med identiska benämningar förekomma två (eller fler) gånger för respektive process i kolumnen Handlingar. Ansökningshandlingar förekommer fyra gånger i processen Rekrytera personal. De bestämmelser som nu finns i kolumnen Anmärkningar bör i stället arbetas in i kolumnen Handlingar.

När det gäller Utlåtanden från utvärdering av sökanden, som enligt förslaget ska gallras 2 år efter det att beslutet om anställning har vunnit laga kraft, menar Försäkringskassan att undantag från gallring bör göras för handlingar rörande den som har fått anställning, i likhet med det undantag som görs för Hälsodeklarationer. Utlåtanden från utvärderingar bidrar till att ge en bild av varför den sökande har rekryterats och bör därför bevaras för framtida forskning.

Angående Korrespondens skriver Riksarkivet i kolumnen Anmärkningar att det som avses är frågor och svar rörande rekryteringsärendet. Försäkringskassan menar att denna precisering är alltför vid. Försäkringskassan får in ett mycket stort antal frågor av vitt skilda slag om de rekryteringar som görs. Vi föreslår därför att den korrespondens som ska sparas i två år innan den får gallras begränsas till sådana frågor och svar som är av betydelse för beslutet om anställning. Att spara ytterligare korrespondens i två år skulle innebära en omfattande hantering för myndigheten.

Försäkringskassan saknar handlingar rörande ekonomiska personkontroller i förslaget till föreskrifter. Ekonomiska personkontroller görs på slutkandidaterna i rekryteringar där man som anställd har befogenhet att göra utbetalningar, överföra medel eller har möjlighet att attestera utbetalningar. Uppgifter om slutkandidaterna hämtas från Upplysningscentralen och ger följande information: Namn, adress, personnummer, anmärkningar, aktuellt skuldsaldo hos Kronofogden, utvandrad,

obefintlighetsregistrerad och förvaltare. Det framgår inte i förslaget om handlingar rörande ekonomisk kontroll ska bevaras (i personalakt) eller om den kan gallras och i så fall med vilken frist. Eftersom utdrag från belastningsregister, vilka kan ses som mer omfattande än en ekonomisk kontroll, föreslås kunna gallras efter två år så bör samma gallringsfrist eller kortare kunna gälla underlag från ekonomisk kontroll.

Betala ut löner och ersättningar

Riksarkivets förslag gällande uppgifter för skatteredovisning anger en gallringsfrist på 10 år efter utgången av det räkenskapsår som uppgifterna avser. I 20 kap. 2 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261) anges att uppgifter och handlingar som avser deklarationer och övriga uppgifter som har lämnats till Skatteverket enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gallras 7 år efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut. De skilda fristerna riskerar att leda till otydlighet för myndigheterna.

Försäkringskassan har inte några synpunkter på förslaget i övrigt.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Lena Sandh i närvaro av rättschef Mikael Westberg, avdelningschef Sture Hjalmarsson och verksamhetsspecialist Helena Wallmo, den senare som föredragande.

Lena Sandh

Helena Wallmo